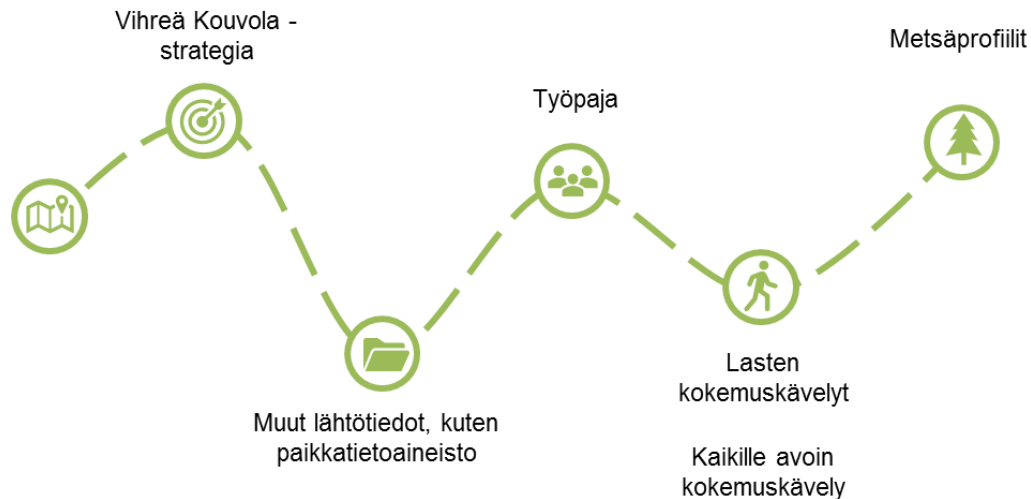

Metsäsuunnitteluun liittyvä asukkaiden osallistaminen

- Työpaja ja metsäkävely Pikku-Palomäellä
- Lasten kokemuskävely

Tervetuloa työpajaan!

Mansikkamäen koulu 17.10.2018

- 15:00 Tervetuloa ja esittäytyminen
Kirsi Hokkanen, Kouvolan kaupunki
- 15:10 Mistä projektissa on kysymys?
Sini Miettinen, Ramboll Finland Oy
- 15:20 Työpajatyöskentelyä
- 16:05 Esittely ja keskustelu
- 16:45 Siirtyminen maastoon

Työpaja keskeisille sidosryhmille

Keskeisille sidosryhmille **17.10.2018** työpaja, johon kutsuttiin edustajia metsäalueiden erilaisista käyttäjistä ja intressiryhmistä. Työpajaan osallistui yhteensä 20 henkilöä mm. Kouvolan ratsastajat ry:stä, Kouvolan pyöräilijät ry:stä, Kouvolan kaupungilta, Suomen Luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiristä, KouMet Oy:sta ja ELY-keskuksesta, sekä opettajia, luonnonsuojelijoita, maastopyöräilijöitä ja hevosharrastajia.

Työpajassa käsiteltiin konsultin laatimien metsäprofiilien luonnoksia täydentäen, kommentoiden ja kehittäen sekä kartoittaen muita osallistujien edustamille tahoille tärkeitä kohteita ja niihin kohdistuvia tarpeita ja toiveita. **Tavoitteena oli saada esille askelmerkkejä metsien käyttäjien ja ylläpitäjien näkökulmien yhdistämiselle erilaisissa hoitotoimenpiteissä.**

Työpaja toteutettiin pelinä ja kohdekortteina.

Työpajan tuloksena alustavat alueprofiilit muuttuivat. Muutama alue laajeni, yksi alue jaettiin kahteen eri alueeseen ja syntyi neljä uutta alueprofiilia. Lisäksi esitettiin uusia näkemyksiä yksittäisten alueiden sijoittumisesta neljän pääprofiilin alle, ja saatiin uutta tietoa hoitotoimista, joita alueille tarvitaan monipuolisen virkistyskäytön toteutumiseksi.

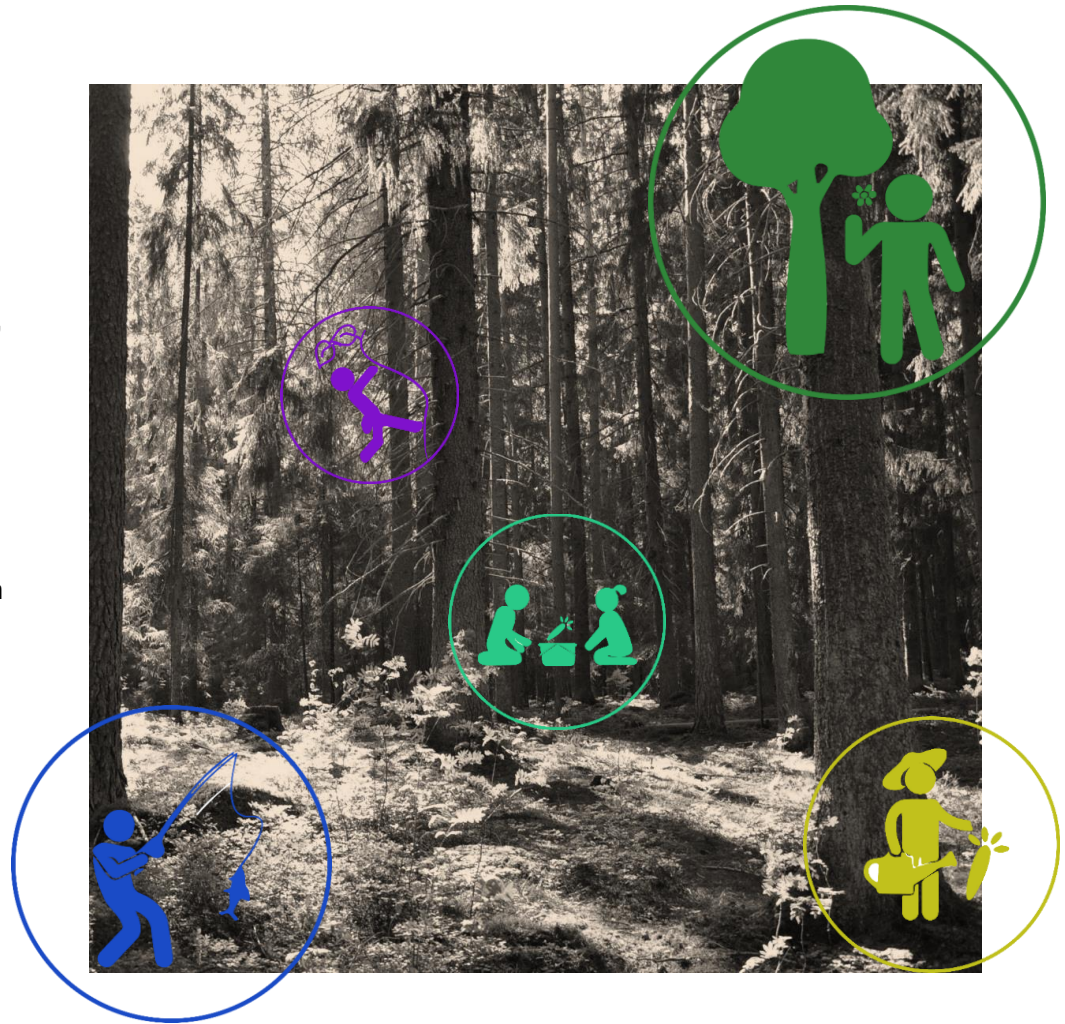
Mitä metsäprofiilit ovat?

Projektin tulokset on koottu metsäprofiileiksi, joiden avulla esitetään tiivistetysti erilaisiin metsä- ja viherympäristöihin liittyviä merkityksiä, ominaisuuksia ja kehitystarpeita.

Metsäprofiilit ovat tapa havainnollistaa alueiden käyttöä ja niihin linkittyvää käyttäjien asiantuntemusta, sekä niihin vastaavia hoito- ja kunnostustoimenpiteitä. Ne sisältävät viher- ja virkistysalueverkoston kehittämistä tukevaa tietoa käyttäjille merkityksellisistä metsäalueista ja niihin kohdistuvista tarpeista ja toiveista.

Käyttäjäymmärryksen avulla voidaan toimenpiteitä kohdistaa paremmin erilaisia alueita ja käyttäjäryhmiä palveleviksi. Metsäprofiilit tarjoavat kattavan kuvan metsien käyttäjäkokemuksista sekä metsiin kohdistuvista tarpeista ja toiveista Vihreä Kouvola –ohjelman tueksi.

Metsäprofiilit esitetään karttoina, yksittäisiä profiilin metsäkohteita kuvaavina kohdekortteina, jotka ovat tapa esittää rinnakkain 1) käyttäjän metsäkokemus sekä 2) kunnossapidon toimenpiteitä ja reunaehtoja metsänhoitoon ja viherympäristöihin liittyen.

Metsäprofiilien syntyminen

Metsäprofiilit muodostettiin kokoamalla yhteen metsien käyttäjien ja ylläpitäjien tietoa ja näkemyksiä, sekä paikkatietoa esimerkiksi reitistöistä, viheralueiden palveluista, suojelualueista, historiallisista kohteista ja muista metsäisten alueiden ominaispiirteisiin liittyvistä tekijöistä.

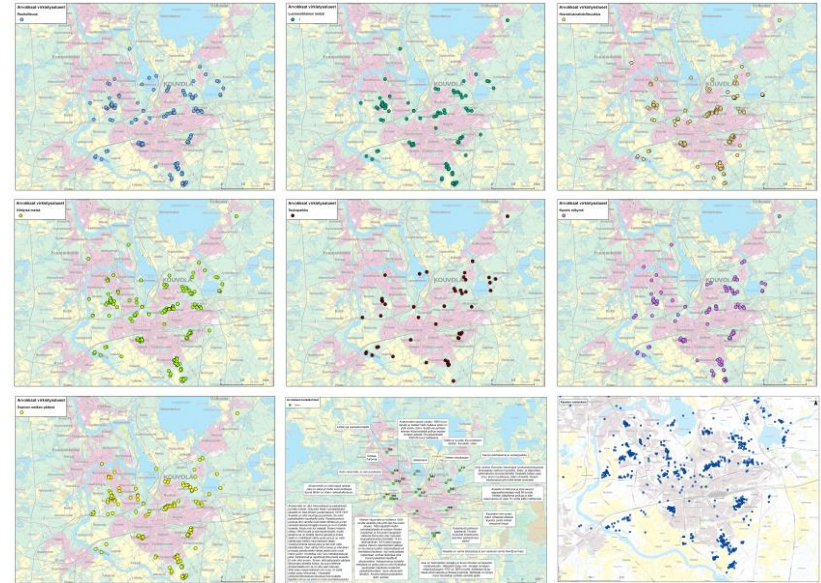
Käyttäjien näkemykset perustuvat Meidän Metsä –kyselyn tuloksiin, metsien käyttäjille järjestettyihin työpajaan ja metsäkävelyyhyn sekä koulujen ja päiväkotien osallistumisen tuloksiin. Ylläpitoon liittyvät tiedot perustuvat puustotietoihin sekä ohjausryhmän kokouksiin. Paikkatiedot perustuvat kaupungin karttapalveluun sekä avoimeen paikkatietoaineistoon (Museovirasto, Suomen ympäristökeskus, Jyväskylän yliopisto).

Meidän Metsä –kyselyn tulokset käsiteltiin kartoiksi, jotka osoittavat vastaajille arvokkaita virkistysalueita, tunnettuja ja tuntemattomia luonnonsuojelualueita, metsänhoitoon liittyvät toiveet sekä paikkoihin liittyviä tarinoita. Karttaesitykset vastauksista on esitetty liitteessä 4.

Kyselyn tulosten ja muun paikkatietoaineiston perusteella muodostettiin ensimmäinen näkemys metsäprofiileista.

Työpajassa metsäprofiileja muokattiin ja täydennettiin, sekä tunnistettiin puuttuvia merkityksellisiä metsäalueita, jotka eivät tulleet ilmi asukaskyselystä.

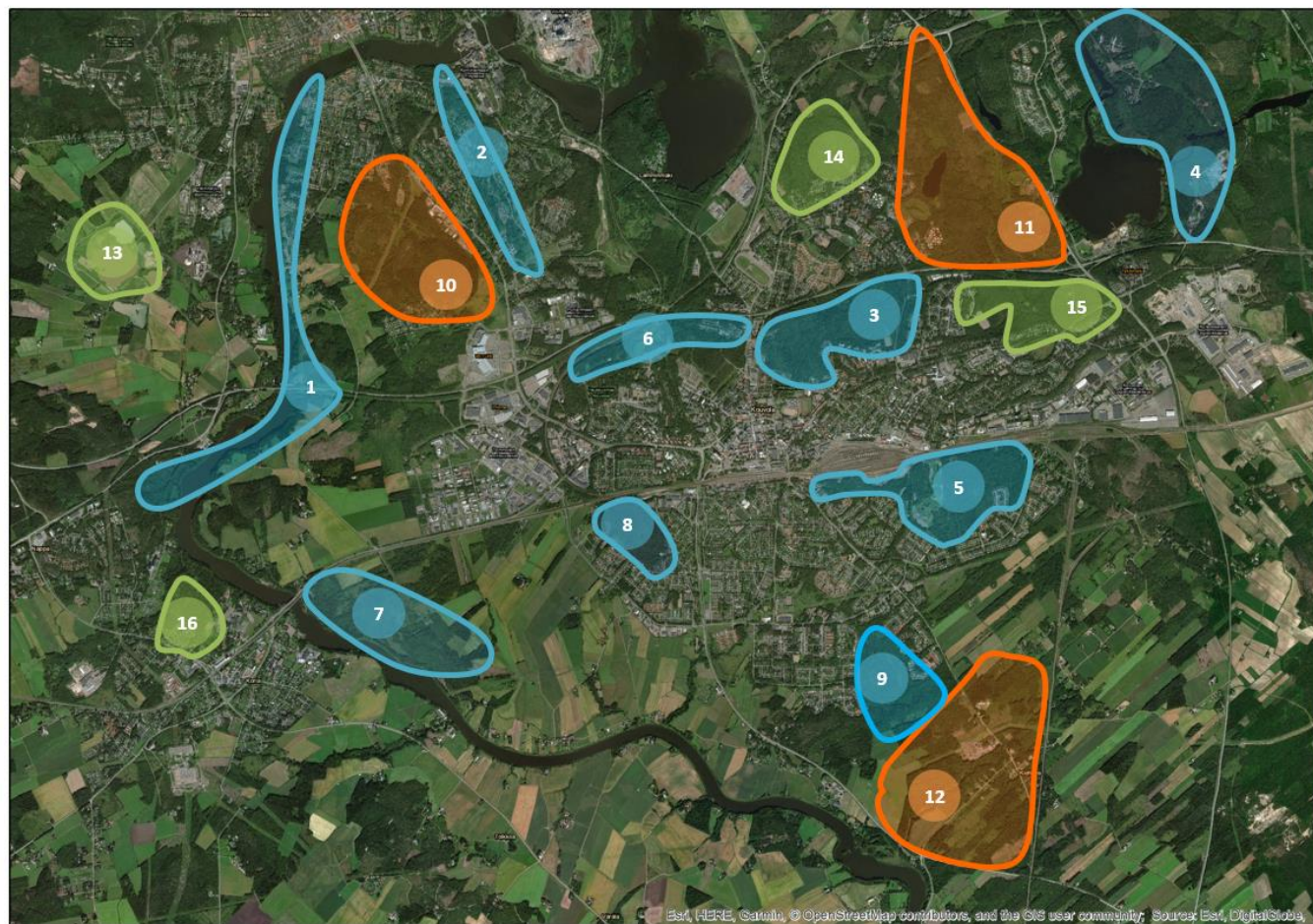
Käyttäjätutkimuksen tulosten ja lähtötietojen käsittelyn perusteella määriteltiin kolme metsäprofiilia: monimuotoiset ulkoilualueet, rauhoittavat retkeilyalueet ja tuntemattomat luontoalueet. Profiilit esitellään tarkemmin seuraavilla sivuilla.

Yhteenveto keskustelusta

- Uimarantojen esteettömyys (Kalalampi)
- Taukopaikat (Kalalampi – toinen lampi)
- Hiihtolatuksen kunto (roskaisuus – eri mielipiteitä puuston raivauksesta) ja erilaiset käyttäjät – urheilu- ja maisemaorientoituneet
- Talvisin tärkeää, että myös kävelijöille on reittejä, jottei tarvitse mennä ladulle
- Tärkeää olla myös helppokulkuisia ja opastettuja reittejä, sillä tulevaisuudessa yhä enemmän käyttäjiä joille metsässä kulkeminen ei ole tuttua
- Tärkeää tuoda esiin esimerkiksi opastein ja kyltein erilaisia suurempia reittikonaisuuksia ja liittyviä reittejä ja alueita – useita konkreettisia ehdotuksia uusienkin yhteyksien rakentamiseksi ja oikoreittien tekemiseksi
- Kaipuu eri tyyppisille alueille eri käyttäjäryhmiä palvelevaksi – ajatus siitä, ettei kaikkialla tarvitse olla kaikkea (profilointi)
- Talvisin hiihtäjät ja kävelijät
- Rauhallinen kulttuurimiljö ja aktiivinen kuntoilu – kuntoilun keskittäminen? (Kasarmimäki)
- Luonnonsuojelualue ja maastopyöräily (Niivermäki)
- Koirat, pyörät, hevoset ja ristiriidat risteyskohdissa (Palomäki)
- Alueen 13 maine (vanha teollisuuskatopaikka ja nimistö (Myrkkyoja)) ei ole houkutteleva
- Kulttuurihistoriasta kaivataan enemmän tietoa ja opasteita (alue 8 sotahistoria ja tutka-asema, Pappikallion kivilouhos ja sotilasleiri)
- Kaivataan kansalaisten valistamista esim. Infotauluin ryteikköjen merkityksestä monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta – ryteikön määrittely
- Metsän näkemiselläkin on terveysvaikutuksia – palvelutalot ja näkymät sekä ulkoilumahdollisuudet
- Tulevaisuudessa enemmän väkeä, joka ei osaa liikkua metsässä, joten virkistyskäytön ja liikkumaan houkuttelemisen kannalta on tärkeää että on reititettyjä, helppokulkuisiakin metsiä
- Huom! Punkkerimetsä – onko ristiriita käyttäjien ja suunnittelijoiden välillä? Käyttäjiltä työpajassa kommenttia luontopolun tylsyydestä.

Metsäprofiilit kartalla (luonnos)

MONIMUOTOISET ULKOILUALUEET

1 – 9

RAUHOITTAVAT RETKEILYALUEET

10 – 12

TUNTEMATTOMAT LUONTOALUEET

13 – 17

Kaikille avoin kokemuskävely

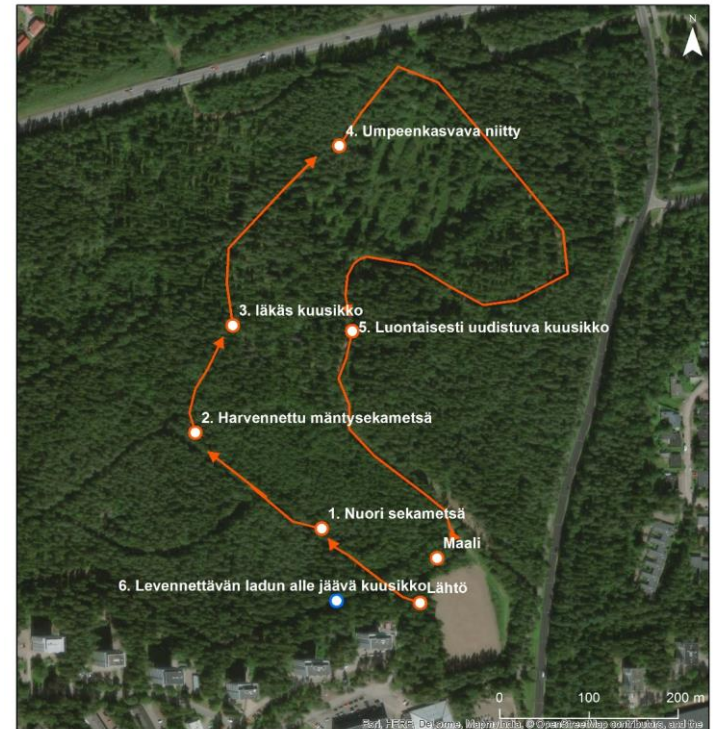
Kaikille avoin kokemuskävely järjestettiin 17.10.2018 Palomäen virkistysmetsässä. Tilaisuutta markkinoitiin mm. paikallislehdissä ja sosiaalisessa mediassa. Kokemuskävelylle osallistui yhteensä 13 henkilöä, jotka olivat pääosin samoja, kuin työpajaan osallistuneet henkilöt. Osallistujat edustivat useita näkökulmia – mukana oli edustajia Kouvolan ratsastajat ry:stä, Kouvolan pyöräilijät ry:stä, Kouvolan kaupungilta, Suomen Luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiristä sekä KouMet Oy:stä.

Kokemuskävelyn tavoitteena oli tuoda näkyväksi asukkailta ja muilta metsien käyttäjiltä ajatuksia, muistoja ja tunteita liittyen metsäalueisiin. Käyttäjämmärryksen avulla voidaan toimenpiteitä kohdistaa paremmin erilaisia alueita ja käyttäjäryhmiä palveleviksi. Lisäksi kokemuskävelyn aikana kerättiin toteutettujen hoitotoimenpiteiden arviointia ja kehitysehdotuksia.

Kävely kiersi Palomäen alueella reitin, jonka aikana pysähdyttiin viidessä erilaisessa kohteessa: nuori sekametsä, kirjanpainajan kurittama kuusikko, valoisa kuusikko, umpeen kasvava niitty ja erirakenteinen kuusikko. Osallistujat täyttivät havaintojaan ja kommenttejaan kävelyn aikana mobiilisti (älypuhelin tai tabletti) Geoform-karttapalvelun avulla toteutettuun luotaimeen tai luotaimen paperiseen versioon. Jokaisella rastilla esitettiin seuraavat kysymykset:

- Millainen kohde tämä paikka on virkistyskäytön kannalta? Millaiset asiat vaikuttavat viihtymiseesi metsässä?
- Millaisia ajatuksia tällä kohteella kerrotut hoitovaihtoehdot sinussa herättävät? Mitä vielä pitäisi ottaa huomioon?

Kävelyllä kerätystä materiaalista laadittiin karttaesitys ja niistä tehtiin tiivis laadullinen analyysi täydentämään Palomäen kohdekorttia.

OHJEISTUS JA LUOTAIMEN KYSYMYKSET

Lenkin varrella pysähdymme viidelle eri tyyppiselle metsäkohteelle. Ne ovat esimerkkikohteita. Jokaisella pisteellä kerrotaan kohteesta ja vaihtoehtoisista tavoista, jolla sitä voisi hoitaa.

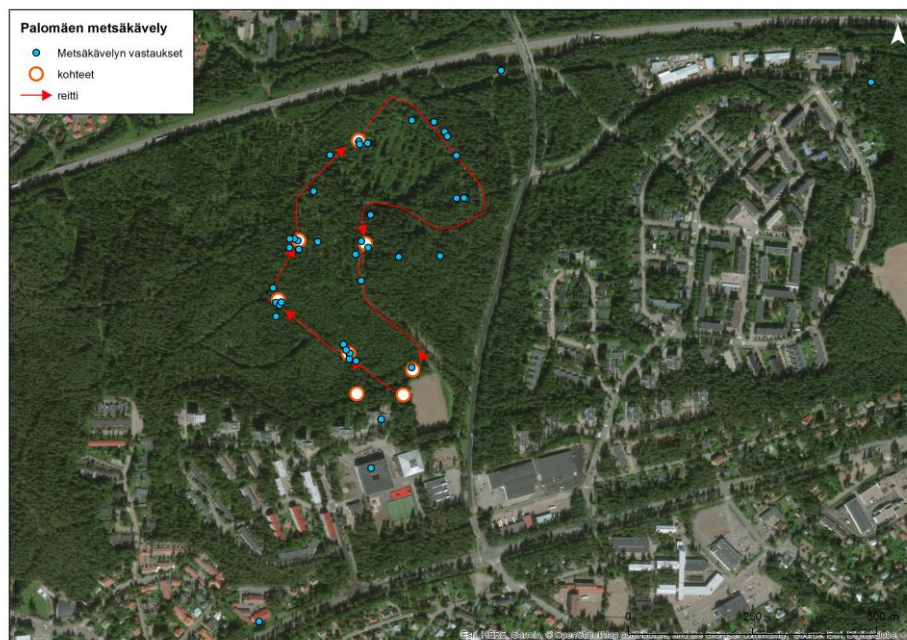
Toivomme, että vastaat luotaimessa oleviin kysymyksiin. Haluamme kuulla sinun kokemuksistasi, siitä mitä voisit tehdä tällaisessa metsässä tai missä liikut mieluiten? Millaisia ajatuksia ja tunteita pysähdyspaikat sinussa herättävät? Millaisia toiveita sinulla on koskien metsän tulevaisuutta ja niiden käyttöä: miltä toivoisin Kouvolan kaupungin omistamien metsien näyttävän 10 vuoden kuluttua? Mitä niissä pitäisi tuottaa - elämyksiä, rauhoittumista, puuta, marjoja, jotakin muuta?

- Millainen kohde tämä paikka on virkistyskäytön kannalta? Millaiset asiat vaikuttavat viihtymiseesi metsässä?
- Millaisia ajatuksia tällä kohteella kerrotut hoitovaihtoehdot sinussa herättävät? Mitä vielä pitäisi ottaa huomioon?

1. Nuori sekametsä
2. Kirjanpainajan kurittama kuusikko
3. Valoisa kuusikko
4. Umpenkasvava niitty
5. Erirakenteinen kuusikko

Yhteenvedo keskustelusta ja luotaimen palautteista

- Palomäen metsää käytetään monenlaisiin aktiviteetteihin: (koko perheen) retkeily, koiranulkoilutus, ratsastus, maastopyöräily, hiihto, sauvakävely (vastaantulijat), lenkkeily (vastaantulijat), marjastus ja sienestys, kasvatus ja koulutus, risumajat (työpaja), ym.
- Palomäen käyttäjille tärkeää on turvallisuus:
 - risut vaarallisia koiralle mikä estää polulta poikkeamista
 - ratsastajille autottomuus saavutettavalla paikalla
 - ratsastajien, pyöräilijöiden ja koiranulkoiluttajien reittien merkitseminen puutteellista ja risteyspaikat aiheuttavat vaaratilanteita – keskustelua merkitsemisen vastuista (käyttäjät vai kaupunki)
- Palomäen pienen alueen monimuotoista luontoa arvostetaan ja se saa alueen tuntumaan isommalta kuin se onkaan: Suutarinpellon kulttuurimaiseman ylläpito, lahoppuut, lajirikkaus, ikimetsät, helppokulkuisuus ja toisaalta luonnontilaisemmat alueet
- Keskustelua kaupungin roolista talkoiden järjestäjänä sekä vastuusta kaupungin ja harrastajien välillä reittien merkkauksessa (ratsastus, maastopyöräily)

Taustatietokartta

Viereiselle kartalle on koottu suunnittelualueen taustatiedot, jotka vaikuttavat metsien käyttöön ja hoitoon.

Taustatietokartalla on näkyvissä suunnittelualueella olevat

- Suojelalueet
- Merkittävät liikenneväylät
- Vuorovaikutuksessa tunnistetut reittiyhteystarpeet
- Kuntopolut

